

- запровадження та розвитку дистанційної освіти;
- організації навчання відповідно до потреб особистості і ринку праці на базі професійно-технічних та вищих навчальних закладів, закладів післядипломної освіти, а також використання інших форм навчання;
- забезпечення зв'язку між загальною середньою, професійно-технічною, вищою та післядипломною освітою.

Держава прогнозує обсяги та визначає напрями професійної підготовки у навчальних закладах різних типів і форм власності, створює умови для професійного навчання незайнятого населення з урахуванням змін на ринку праці.

Список використаних джерел

1. <http://www.studfiles.ru/preview/5025897/page:3/>
2. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту. Режим доступу <http://vnz.org.ua/statti/7038-navchannja-protjagom-zhyttja-sertsevyna-suchasnogo-osvitnogo-protsesu-petro-talanchuk>.
3. Телегина Г. В. Образование в течение жизни: институализация в европейском контексте и ее оценка / Непрерывное образование в политическом и экономическом контекстах / отв. ред. Г. А. Ключарев. – М. : ИС РАН, 2008. – 400
4. http://siteresources.worldbank.org/INTLL/Resources/Lifelong-Learning-in-the-Global-KnowledgeEconomy/lifelonglearning_GKE.pd – 167

Лавська Наталія

к.с.г.н., викладач

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний коледж»

м. Ніжин

Україна

СУЧАСНА ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

До 1918 р. Україна була аграрною країною і в містах проживало 18% населення. Інтенсивна урбанізація в Україні розпочалася в 1926–1939 рр., коли було взято курс на індустріалізацію народного господарства. За ці 13 років чисельність міського населення зросла в 2,4 рази. За 1940–1970 рр. вона зростала вже значно нижчими темпами, бо за 30 років вона збільшилось в 1,9 рази. З середини 50-х рр. ХХ ст. почався новий етап інтенсивного зростання кількості міст і чисельності міського населення в Україні. За останні 30 років частка міського населення в Україні зросла в 2,2 рази та становила на кінець ХХ ст. близько 70% загальної чисельності населення. Сьогодні за кількістю великих міст (з населенням понад 100 тис.) наша держава тепер посідає одне з провідних місць серед країн світу, таких міст в Україні – 61.

Україна переживає нечуване зростання концентрації населення у величезних містах, де існує проблема забезпечення прісною водою, погіршення екології, зниження рівня соціальних потреб, погіршення транспортного обслуговування, зниження родючості земель через вирощування продукції виключно за допомогою хімічної технології тощо [1].

Чисельність населення країни в цілому та окремих її регіонів є результатом взаємообумовленого розвитку усієї сукупності процесів суспільного розвитку, і

насамперед соціально-економічних та демографічних. Закономірності розвитку економіки значною мірою визначають характер демографічних процесів. Тенденції демографічного розвитку є неодмінним фактором, який обумовлює економічну і соціальну політику держави. Вивчення процесів відтворення населення, особливо динаміки його чисельності, має практичне значення для встановлення механізму взаємодії економічних і демографічних процесів. Чисельність населення держави чи окремих її регіонів не є величиною стабільною. Вона змінюється відповідно до дії усієї сукупності різноманітних факторів. Знання чисельності населення на певну дату чи період дозволяє оптимально збалансувати розвиток народного господарства і напрями демографічної політики.

Такий характер динаміки населення обумовлює складність вирішення ряду демографічних, економічних і політичних проблем в Україні. Це стосується, зокрема, протидії погіршенню статевовікової структури населення (його постаріння) і режиму відтворення, забезпечення народного господарства трудовими ресурсами відповідної якості, планування підготовки кваліфікованих кадрів та ін. [2, с. 62-64].

В Україні 5 міст з мільйонним населенням: Київ (2,8 млн.), Дніпропетровськ (1,2 млн.), Одеса (1,02 млн.), Донецьк (1,05 млн.), Харків (біля 2 млн.) та 3 міста, що наближаються до мільйонників: Запоріжжя (820 тис.), Львів (790 тис.), Кривий Ріг (710 тис.). В останні 30 років для Києва характерним був інтенсивний демографічний розвиток: чисельність його населення зросла майже у 2,5 рази.

Україна належить до держав з високою щільністю населення. На початок 2017 р. в цілому по країні густота населення становила близько 70 чол. на 1 км². Розміщення населення по території повною мірою відповідає особливостям розміщення виробництва та її природно-ресурсному потенціалу.

Чисельність населення найбільше впливає на формування контингенту трудових ресурсів і потенціалу внутрішнього ринку країни або регіону. Певною мірою вона визначає й розмір валового внутрішнього продукту країни, хоча ця залежність не пряма: вирішальний вплив на цю величину справляють інші фактори (наприклад, продуктивність праці) [3, с. 34-35].

Найменша щільність населення характерна для Українського Полісся та півдня республіки. Тут воно становить менше ніж 60 чол. на 1 км². Причому в Чернігівській області щільність населення не досягає і половини відносно середнього показника по Україні. Такий рівень заселеності тут викликаний природними особливостями, що обумовлюють певну господарську діяльність. Рідко заселений і південь України, особливо Херсонська та Миколаївська області. Найвищий показник густоти населення в Україні характерний для східного регіону, де він перевищує 130 чол. на 1 км², а в Донецькій області досягає майже 190 чол./км².

Висока щільність населення характерна і для західних областей України, де вона становить: в Львівській області — 126чол./км², в Чернівецькій — 116чол./км².

Зміни в динаміці загальної чисельності населення визначаються змінами у розміщенні міського і сільського населення. Розміщення міського і сільського

населення має істотний вплив на раціональне розміщення та оптимальний розвиток продуктивних сил [3, с. 34-36].

Міське населення України проживає у різних типах поселень: малих містах (з населенням до 50 тис. жителів), середніх (50—100 тис. жителів), великих (100—250 тис. жителів), крупних (250—500 тис. жителів) та найкрупніших (понад 500 тис. жителів), а також у селищах міського типу.

В селищах міського типу з людністю понад 20 тис. чол. проживає лише 2% населення, а решта населення проживає у поселеннях до 20 тис. чоловік.

Найкращі природні умови для життя і виробничої діяльності населення в нашій країні склалися в лісостеповій зоні. Тому тут і спостерігається найвища густина населення.

Аналіз статистичних матеріалів свідчить про те, що в Україні спостерігається постійне переважаєння жінок в загальній чисельності її населення. Перевага чисельності жінок над чоловіками пояснюється насамперед нижчою смертністю жінок, з одного боку, та війнами, міграцією за межі держави, що найбільше впливає на чисельність чоловіків, — з другого.

Важливу роль у природному відтворенні населення та визначенні демографічної бази трудових ресурсів відіграє характер вікової структури населення. Характерною особливістю сучасної вікової структури населення України є зниження частки дітей в загальній чисельності населення.

Важливим фактором подальшого економічного і соціального розвитку країни є співвідношення між основними віковими групами населення — допрацевдатного, працевдатного та старшого за працевдатний. Аналіз вікової структури населення України за останні десятиліття показує істотне зменшення як чисельності, так і питомої ваги дітей у віці до 16 років у загальній чисельності населення країни. Деяко зменшується чисельність і питома вага осіб працевдатного віку (чоловіків у віці 16—59 років і жінок — 16—54 роки). Чисельність населення України у віці, старшому за працевдатний, щорічно зростає. Зменшення питомої ваги дітей та осіб працевдатного віку при одночасному зростанні населення у віці, старшому за працевдатний, свідчить про постаріння населення країни. При збереженні сучасних тенденцій народжуваності і смертності у майбутньому цілком можливе подальше збільшення питомої ваги осіб похилого віку і відповідно — загальне постаріння населення України.

Таким чином, територіальні особливості вікової та статевої структури населення є результатом відмінностей природного відтворення населення та його міграції.

Список використаних джерел:

1. Панасюк Б.Я. Науково-практичні основи розвитку сільських місцевостей / Б.Я. Панасюк // Вісник аграрної науки. - №12, 2015. - С.70 - 76.
2. Ковалевський В.В. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Підручник/ За ред. В. В. Ковалевського, О. Л. Михайлюка, В. Ф. Семенова. - 7-ме вид., стереотип. - К.: Знання, 2005. - 350 с.
3. Стеченко Д. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Підручник/ Д. Стеченко., - К.: Вікар, 2006. - 396 с.

Ланченко Євгеній

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

м. Київ

Україна

ЯКІСТЬ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Прийнято вважати, що показником стану розвитку соціально-трудових відносин (СТВ) є якість трудового життя, поліпшення якої дозволить забезпечити соціальну злагоду в суспільстві, поступальний економічний розвиток, гідний рівень життя в громадах, політичну стабільність у країні. Починаючи з 1996 р., Держстатом України започатковано випуск щорічного статистичного збірника “Соціальні індикатори рівня життя населення”. Збірник містить основні соціально-економічні індикатори рівня життя населення нашої країни, а саме: макроекономічні показники, дані демографічної статистики, показники зайнятості та доходів населення, інформацію про житлові умови, стан здоров’я та медичне обслуговування, освіту, показники пенсійного забезпечення та соціальної напруги.

У 2012 р. для максимальної адаптації глобальних ідей вимірювання людського розвитку до конкретних умов України Рішенням Президії НАН України та колеги Держстату України було затверджено Методику вимірювання індексів регіонального людського розвитку. До його розрахунку включено 33 показники, об’єднані у 6 блоків відповідно до основних аспектів людського розвитку: 1. Відтворення населення; 2. Соціальне становище; 3. Комфортне життя; 4. Добробут; 5. Гідна праця; 6. Освіта. Це дозволяє на сьогодні визначати рейтинг кожного регіону країни, як за загальним рівнем людського розвитку, так і за окремими його складовими.

У рамках нашого наукового економічного дослідження постає необхідність розробки методики оцінки якості трудового життя в аграрних формуваннях, сільському господарстві України в цілому та в розрізі областей. До неї можна поставити такі вимоги: 1) відбір показників, які найбільш характеризуватимуть процес праці й розвиток СТВ у аграрній сфері АПК; 2) доступність інформації про показники, простота й логічність їх розрахунків; 3) публічність даних і їх використання в процесі аргументації та обґрунтування управлінських рішень сторонами СТВ.

Категорію “якість” по відношенню до життя людини можна охарактеризувати з об’єктивної (використання даних статистичного обліку з питань охорони здоров’я, освіти, доходів і соціального захисту населення, їх порівняння по регіонах, країнах світу тощо) та із суб’єктивної (рівень потреб і споживання; стабільність робочого місця й трудового доходу; умови й змістовність праці; можливість кар’єрного росту й корпоративний етикет; продовольча, екологічна, енергетична або комунальна безпека життєдіяльності людини та її родини; гендерний розвиток) точок зору. Що ж стосується поняття “якість трудового життя”, то даний критерій розвитку СТВ є головною складовою “якості життя”, оскільки людина завдяки праці може забезпечити

собі гідний розвиток. Кожна працездатна людина природно відчуває потребу працювати, адже праця є сутністю, природною та соціальною потребою людини.

На сьогодні (у період погіршення соціальних показників розвитку) основним критерієм оцінки СТВ прийнято вважати якість трудового життя – сукупність властивостей, які характеризують умови праці, умови виробничого життя й дозволяють урахувати ступінь реалізації інтересів працівника й використання його здібностей. Якість трудового життя визначається умовами життєдіяльності людини: рівень доходів працівників; вплив виробничого середовища на розвиток особистості; рівень організації праці; змістовність праці; розвиток і ефективне використання персоналу; прогрес в кар'єрі працівників; розвиток виробничої демократії; повагу до особистості; відносини з керівництвом; досконалість санітарно-гігієнічних умов праці; довіру до керівників; стан відносин між профспілкою та адміністрацією; стан соціально-психологічних відносин у групі; лояльність персоналу до організації тощо.

Поняття “якість трудового життя” співвідносне з іншим поняттям – “гідна праця”, яка, за визначенням МОП, означає: 1) продуктивну працю, яка приносить достатній дохід, за якої права працівника захищені та він забезпечений адекватним соціальним захистом; 2) можливість для економічно активного населення мати продуктивну зайнятість, яка б задовольняла умови безпеки, свободи, рівності та людської гідності.

Для кількісної оцінки гідної праці фахівці МОП пропонують застосовувати таку систему показників: можливість отримання роботи всіма, хто прагне працювати; прийнятність форми зайнятості; рівень продуктивної зайнятості та адекватності заробітку; справедливість у ставленні до зайнятих на виробництві; задоволеність тривалістю робочого часу; рівень стабільності та захищеності роботи; безпечність умов роботи та особистого життя; стан соціального захисту; гармонійне поєднання умов роботи та особистого життя; досконалість соціального діалогу та ін.

Ураховуючи погляди вчених і сучасний стан соціально-економічного розвитку сільського господарства як невід'ємної складової розвитку сільських громад, можна сформулювати наступне поняття. Якість трудового життя в сільському господарстві є важливим критерієм економічного аналізу розвитку й регулювання аграрних СТВ, який можна охарактеризувати даними про мотивацію і організацію праці, зайнятість і соціальний захист населення, продуктивність праці та ефективність виробництва сільськогосподарської продукції тощо. Вона відображає міру задоволеності важливих особистих потреб людини через її трудову діяльність. Використовуючи всі можливості, роботодавці й держава, як сторони СТВ, мають забезпечувати поліпшення якості трудового життя, щоб працівники з великим бажанням приходили на свої робочі місця, старанно й відповідально виконували свою роботу – це найідеалістичний сценарій, до якого потрібно прагнути всім.

Якщо рівень та якість життя всього населення є найважливішим критерієм оцінки ефективності соціально-економічної політики держави, то якість трудового життя працюючого населення є критерієм оцінки ефективності

соціально-економічної діяльності підприємств (установ, організацій) і управлінської роботи місцевих органів влади.

Очевидно, що при забезпеченні високої якості трудового життя населення можна говорити про формування середнього класу в суспільстві та накопичення людського капіталу. Під останнім розуміють сформований або розвинений у результаті інвестицій і накопичений людиною (людьми) певний (умовний) запас здоров'я, знань, навичок і здібностей, що цілеспрямовано використовується в тій чи іншій сфері суспільного виробництва, сприяє підвищенню продуктивності праці й завдяки цьому впливає на збільшення доходів працівника(-ів), роботодавця(-ів) і держави.

Ми продовжуємо відстоювати думку, що соціально-трудові процеси в сільському господарстві та відповідну оцінку якості трудового життя в галузі потрібно розглядати й досліджувати в ракурсі забезпечення якості життя мешканців відповідних сільських (селищних) громад, їх об'єднань.

Отже, у ранжируваному вигляді до головних критеріїв якості трудового життя в аграрному секторі економіки можна віднести ті, що найбільше характеризують процес праці й розвиток СТВ та цікавлять працівників аграрної сфери АПК:

1. Стабільність зайнятості (стан зайнятості й безробіття населення, плинність кадрів, сезонність праці, стан земельно-орендних відносин).

2. Мотивація праці (оплата праці, змістовність праці, набуття досвіду, підвищення кваліфікації, можливість кар'єрного росту, доходи й витрати домогосподарств).

3. Організація праці (умови праці, поділ і кооперація праці, стан робочих місць, нормування праці, режими праці й відпочинку).

4. Соціальний "пакет" (дотримання трудових прав, соціальні програми й підприємництво, благодійництво, підтримка соціальної сфери села, соціальне партнерство).

5. Ефективність виробництва сільськогосподарської продукції (урожайність культур і продуктивність тварин, продуктивність праці, капіталовіддача, норма прибутку, рівень рентабельності продукції).

Литовченко Віктор
к.філос наук, доцент
ВП НУБіП України «НАТІ»
м. Ніжин
Україна

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

В умовах інформаційного суспільства відбувається різке зростання ролі телекомунікаційних технологій, які стають одним з ключових факторів розвитку й формування інтелектуального потенціалу нації, гарантом її самостійності та міжнародної конкурентоспроможності. Через свої засоби телекомунікаційні технології здатні формувати різнобічні якості і спрямованість особи, її інтелектуальний, етичний, естетичний, емоційний і фізичний розвиток протягом

всього життя. В цьому чітко проглядається її освітній аспект, а отже вимагає цілісного дослідження взаємодії сфери освіти та інформаційних технологій.

Сучасну освіту неможливо уявити без використання засобів масової комунікації та сучасних інформаційних технологій. Це зумовлює розгляд освіти як способу формування особистості в інформаційному суспільстві. У зв'язку з цим, сьогодні актуалізується увага науковців щодо дослідження медіа-освіти. Вона покликана екстараполювати в соціум знання і вміння, необхідних людині для повноцінного сприйняття та аналізу медіа-текстів, для соціокультурного розвитку творчої особистості.

Освіта все більше використовує різного роду мережі: радіотелефонні, телевізійні, комп'ютерні, вступаючи у новий вимір. На зміну традиційним підходам в освіті, наукову основу яких складала, в основному, дидактика і педагогіка, приходять парадигми ноосферної, інноваційної, синергетичної освіти. Збільшені обсяги візуальної інформації, формування на її основі сучасного «знання» є умовами існування багатьох сучасних вищих навчальних закладів. Ризик «витіснення» людського суб'єкта штучним інтелектом під час продукування «академічного знання» обговорюють як викладачі, так і студенти вищих навчальних закладів. Під сумнів ставлять евристичну цінність знання, його істинність, оскільки в цьому контексті вищий навчальний заклад вбачається певною «фабрикою симулякрів істини», в якій студент здобуває лише «порожні знаки» без чітко фіксованого денотата, а наука та її «оплот» - вищий навчальний заклад - ризикують опинитися в пастці «профанованого знання».

Хочемо ми того чи ні, але телекомунікаційні технології безпосередньо, або опосередковано здійснюють активний вплив на процес навчання і виховання учня, оскільки змінюють схему передавання знань і методів навчання. Разом з тим упровадження телекомунікаційних технологій в систему освіти не тільки має вплив на освітні технології, але і вводить у процес освіти нові. Вони пов'язані із застосуванням комп'ютерів і телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних і апаратних засобів, систем обробки інформації, зі створенням нових засобів навчання і збереження знань, до яких відносяться електронні підручники і мультимедія; електронні бібліотеки й архіви, глобальні й локальні освітні мережі; інформаційно-пошукові й інформаційно-довідкові системи тощо.

Студентська пошуково-дослідницька робота надає можливість використовувати потужні інформаційні ресурси Інтернет для пошуку певних відомостей при виконанні творчих завдань з предмету. Організуючи пошукову роботу в мережі треба пам'ятати, що в Інтернет немає ніякого централізованого каталогу ресурсів, який би міг скеровувати пошук. Використання кількох пошукових машин, знання основних типів ресурсів мережі та особливостей доступу до них, правильно надані запити є необхідною умовою для успішного проведення пошуку.

Комп'ютерна комунікація як інтегруючий засіб, що забезпечує реалізацію навчально-виховного процесу, створює умови, які дозволяють використовувати нові інформаційні технології в процесі навчання, навчитися кваліфіковано

користуватися новітніми технічними засобами і програмними продуктами, придбати навички сучасних способів обробки інформації. Застосування інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання, безсумнівно, викликає у студентів підвищений інтерес і підсилює мотивацію навчання. Їх використання створює можливості доступу до свіжої інформації, здійснення «діалогу» з джерелом знань, заощаджує час. Поєднання кольору, мультиплікації, музики, звукового мовлення, динамічних моделей тощо розширює можливості подання навчальної інформації.

Застосування телекомунікаційних технологій дає можливість створити якісно нове інформаційне освітнє середовище, поза кордонами, з можливістю побудови глобальної системи дистанційного навчання. Одним з пріоритетних напрямів у цій галузі без сумніву має стати широке впровадження електронних технологій у навчальний процес, кінцевим продуктом якого може стати телекомунікаційний проект, тому що він являє собою відносно закінчений комплекс діяльності (навчально-пізнавальної, дослідницької, творчої або ігрової), організованої на основі комп'ютерної телекомунікації. У ході даного виду роботи передбачається повне вивчення матеріалу з тієї чи іншої теми з використанням різного роду впливів.

С.І. Стрілець пропонує наступну типологію телекомунікаційних проектів: фото- та телекомунікаційні проекти (навчальні проекти, спрямовані на оволодіння фаховим матеріалом і на формування ключових компетенцій; гуманітарні проекти, націлені на літературні та мовні дослідження); культурологічні (країнознавчі телекомунікаційні проекти: історичні, географічні, природознавчі, етнографічні, політико-економічні, мистецтвознавчі); ігрові (соціальні (учні виконують різні соціальні ролі); ділові (моделювання професійних ситуацій); драматизовані (вивчення літературних творів в ігрових ситуаціях, де учні виступають у ролі персонажів); уявні подорожі (навчання мовним структурам, кліше, специфічним термінів, діалогам, описів, міркувань тощо).

Кожен з даних проектів заслуговує на увагу, адже утворює найрізноманітніший спектр педагогічних ситуацій, що стимулюють вивчення того чи іншого предмета, особливо нормативних і фахових дисциплін. Корисність проектів у тому, що він корисний і в шкільній початковій освіті й при підготовці сучасних магістрів. Їх відрізняє лише ступінь складності. Рушієм всього стає мотиваційний інтерес, адже кожен учасник стає головною дійовою особою, прагне досягти найліпшого результату.

Таким чином, впровадження телекомунікаційних заходів в систему навчання не лише є вимогою часу, а й в свою чергу якісно підвищує міру розумового зусилля, спрямованого на задоволення пізнавального інтересу студентів. Варто пам'ятати, що ступінь пізнавальної активності визначається як природно-зумовленими механізмами, так і особливостями організації навчальної діяльності. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності є важливою умовою вдосконалення навчально-виховного процесу у вищій школі завдяки розвитку самостійності, ініціативності, відповідальності студентів, забезпеченню сприятливого мікроклімату, спонуканню викладачів до

самоосвіти. Інформаційне суспільство потребує всебічного аналізу нових способів, методів та механізмів використання телекомунікаційних технологій в освіті, створення єдиного інформаційного простору системи освіти і формування інформаційно-комунікаційного середовища кожного навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Алфьорова З.І. Модернізація фахової медіаосвіти під впливом новітніх тенденцій розвитку (факультет кіно-, телемистецтва ХДАК / З.І. Алфьорова // *Культура України*. – Вип. 46. 2014. – С. 189-196.
2. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін. / за заг. ред. О. М. Пехоти. - К.: А.С.К., 2002. - С. 164–165.
3. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч. посіб. / О. М. Пехота та ін. / за ред. І.А. Зязюна, О.М. Пехоти. - К.: Вид-во А.С.К., 2003. – 240 с.
4. Сисоєва С.О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу: монографія / С.О. Сисоєва. - Хмельницький: ХГПА, 2008. – 324 с.
5. Стрілець С.І. Індивідуалізація змісту освіти та інтенсифікація процесу навчання на основі сучасних освітніх технологій / С.І. Стрілець // *Вісник чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2014. - Вип. 118 (2). - С.217-221.

Лукашевич Татьяна

к.э.н., ст. преподаватель

Полесский государственный университет

г. Пинск

Беларусь

О НЕОБХОДИМОСТИ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНО ОТВЕТСТВЕННОГО ПОВЕДЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МОЛОЧНОГО ПОДКОМПЛЕКСА

Масштабные экономические реформы осуществляемые в Беларуси, направленные на создание эффективной рыночной модели хозяйствования, актуализировали вопросы взаимоотношений между субъектами рынка. Особенно важными являются проблемы взаимодействия государства, с одной стороны, и предприятий, с другой, касающиеся социально ответственного поведения, определения меры этой ответственности и ее содержания.

Концепция социально ответственного поведения рассматривается нами как структурированный и постоянно дополняющийся свод принципов, правил и требований, которые компании на добровольной основе интегрируют в бизнес-операции и во взаимоотношения со всеми агентами, связанными с компанией.

Немногочисленность белорусских компаний, реализующих принципы социальной ответственности во многом связано с отсутствием системности государственной экономической политики, направленной на создание условий, активизирующих социальноответственную деятельность компаний, на консультирование компаний по вопросам реализации социальных инвестиций,